

Iguazú

De schoonheid van water

De antieke wereld kende zeven wereldwonderen. Stuk voor stuk mensenwerk. Helaas, op één na, de piramide van Cheops, zijn ze allemaal verdwenen. Al de andere heeft de tijd met zijn langzame maar gestage knagen tot pulver vermalen. Slechts de verhalen in oude geschriften zijn gebleven. Wij, de kinderen van deze tijd, die nog tijdens onze levensdagen de evolutie hebben meegemaakt van stoomtrein tot smartphone, wij zijn wel eens zo blasé te denken dat we het allemaal wel al gezien hebben. Het moet al iets heel bijzonder zijn dat iemand van onze soort heeft gewrocht voordat onze mond ervan openvalt. Maar de natuur... tja, dat is een ander verhaal. Iedereen weet dat die zich niet laat temmen en dat ze zo nu en dan eens vernietigend uithaalt om de hoogmoedige sterveling zijn plaats te wijzen in het grotere geheel. Niets van wat de mens vermag te doen is bestand tegen die oerkracht. En dus worden de zeven wereldwonderen van onze dagen gezocht in wat de natuur heeft geschapen en wat ze ons heeft nagelaten om het aan te gapen. Je kan er stil van worden. Of juist heel opgewonden. Onberoerd laat het niemand.

Alles moet wijken

Het was voorzien dat we op deze reis één van de officiële nieuwe wereldwonderen mochten aanschouwen: de watervallen van Iguazú. Al staan in mijn persoonlijke lijstje toch ook de Perito Moreno Glacier en de Cordillera de los Andes. Maar Iguazú... ja, dat is er eentje met een ster.

Een eerste blik op een deel van de watervallen van Iguazú

De watervallen van Iguazú zijn te vinden waar de Río Iguazú over de rand van het Paraná-plateau duikelt. Ongeveer 23 kilometer stroomopwaarts van waar de Iguazú en de Paraná samenvloeien. Waar die twee rivieren elkaar ontmoeten, zal zeer waarschijnlijk de ondergrond vrij zwak geweest zijn en dat samen met de vulkanische activiteit van heel lang geleden heeft er voor gezorgd dat de bedding van de rivieren opeens instortte. Hetgeen een abrupte overgang opleverde. De plaats waar nu het water bulderend de wet van de zwaartekracht gehoorzaamt is een basaltkam die zo tot stand kwam. Zo vreselijk lang geleden is dat gebeurd dat de plaats van de watervallen oorspronkelijk meer dan 20 kilometer stroomafwaarts lag van de plaats waar ze nu te vinden zijn! Dat is althans wat geleerden hebben uitgevogeld. Het water slijpt immers de steen geduldig af. Eeuw na eeuw ging dat door en zo schoven de watervallen maar steeds verder op. Uiteraard gaat dat zelfs tot op onze dagen nog door. Er is vastgesteld dat de rand zich per jaar ongeveer drie millimeter terugtrekt. Kan je nagaan hoe lang die watervallen al moeten bestaan.

Dat zijn de nuchtere feiten maar de oorspronkelijke bewoners, de *Guarani-Indianen*, wisten wel beter. Het ontstaan van de kloof en de watervallen was volgens hun overleveringen het resultaat van een goddelijk ingrijpen. Het waren overigens de Guarani die de rivier en de watervallen hun naam gaven. *Y guazu* is Guarani voor „Groot Water“. Een understatement.

Oude liefde

In een tijd dat goden en mensen mekaar nog wel eens tegenkwamen op aarde, was *Mboi* de god van de rivier Iguazú. Hij was de zoon van Tupa, de schepper van alles wat bestaat, en de godin Arasy, de moeder van de hemel. Geen kleine jongen dus. Zoals dat gaat, zowel onder mensen als onder goden, steeg het Mboi naar het hoofd en hij werd onredelijk veeleisend. Zo verlangde hij van de Guarani dat ze offers zouden brengen omdat hij hen voortdurend voorzag van het levensbelangrijke water. Van de stam van de Caigangues wilde hij ieder jaar het leven van één van hun dochters, een jonge, mooie maagd. Bij het offerfeest veranderde Mboi dan in een reusachtige slang. De jonge vrouw die geofferd werd nam plaats op de oever van de rivier en Mboi slokte haar op. Er was geen mens die eraan dacht om dat te contesteren. Het wás nu eenmaal zo en met goden is het kwaad kersen eten. Die kan je maar beter niets in de weg leggen en ze, in tegendeel, proberen zoet te houden en hun grillen in te volgen. Het was zelfs zo dat er meisjes van bij hun geboorte voorbestemd werden om aan Mboi geofferd te worden. Bovendien kwamen vertegenwoordigers van andere stammen jaarlijks van heinde en verre om aan het ceremonieel deel te nemen. Je wist immers maar nooit waar het goed voor was om de god gunstig te stemmen.

Nu wilde het lot dat een zekere dag *Naipi*, een jonge vrouw van buitengewone schoonheid, zich naar de oever van de rivier begaf. Ze was zo onbeschrijflijk mooi dat het water van de rivier op slag rimpelloos werd wanneer ze zich erin spiegelde. Het kon natuurlijk niet anders of dat moest de aandacht trekken van Mboi. Hetgeen niet veel goeds voorspelde. En ziedaar, het noodlot sloeg toe: hij wilde haar en haar alleen als volgende offer.

Het jaar daarvoor was, ter gelegenheid van het offerfeest, het jonge opperhoofd van de Mbyá, *Taborá*, verliefd geworden op Naipi. Ook bij haar was de vonk knetterend overgeslagen. Ze zouden enkele dagen na de offerceremonie van dit jaar trouwen. En nu dit! Mboi wilde zijn kop uitwerken en twee levens tegelijk naar de vaantjes helpen.

De sjamanen van de stam van de Mbyá smeekten en baden de god om toch maar op zijn beslissing terug te komen maar het mocht allemaal niet baten: Mboi wilde Naipi, punt.

Naipi en Taborá waren in alle staten behalve de huwelijks. Taborá wilde dat niet zomaar over zijn kant laten gaan. God of geen god, hij besloot Naipi te schaken door haar in zijn kano ergens te brengen waar Mboi haar niet meer kon belagen. Helaas, ondanks het nachtelijke duister zag de slangegod Naipi in de kano stappen en woedend ging hij achter het koppel aan. Taborá was jong, verliefd en sterk en hij roeide als een gek om aan het serpent te ontkomen. Het lukte hem het ondiep een paar meter voor te blijven. Tot grote

De regenboog van de betoverde geliefden...

frustratie van Mboi die zich kronkelde en naar alle kanten smeedte zodat de aarde grote kloven begon te vertonen. Maar Taborá wilde niet opgeven en toen werd Mboi pas goed kwaad. Hij zwol zodanig op dat de aarde spleet en de kano met zijn inzittenden in de diepte werd gesleurd. Naipi viel uit de kano en Mboi veranderde haar terstond in een rots. Haar mooie haar werd de eeuwige sluier van de waterval die er nu ontstaan was. Taborá kwam op de oever terecht maar hij wilde zijn geliefde niet in de steek laten. Hij probeerde terug te keren

doch zijn klauwende handen groeiden vast in de bodem. Mboi veranderde hem in een boom.

Sindsdien is Naipi een rots die door het water gegeseld wordt en Taborá is een palmboom op de oever. De slang Mboi heeft een hol onder de grootste waterval waar hij jaloers toeziet op de twee geliefden die elkaar wel kunnen zien maar die nooit meer bij elkaar kunnen komen. En toch, en toch... Liefde overwint alles. Of bijna alles. Wanneer de zon schijnt spant zich een regenboog van de oever tot de rots. Zo worden de harten van de twee geliefden met mekaar verbonden en de slang kan er niets aan doen.

Feiten en cijfers

Bij Iguazú vind je niet één waterval maar een heel complex, En geen kleintje! Bij zoverre dat het zelfs het grootste is van heel Zuid-Amerika. De watervallen liggen vlak op de grens tussen de Argentijnse provincie Misiones en de Braziliaanse staat Paraná. Ongeveer 80% is Argentijns, de rest is Braziliaans. De watervallen krijgen dan ook een Spaanse, zowel als een Portugese naam. Respectievelijk *Cataratas del Iguazú* en *Cataratas do Iguaçu*. Niet dat er veel verschil is, het gaat tenslotte om hetzelfde, maar ieder vogeltje zingt zoals het gebekt is.

Het is moeilijk te zeggen hoeveel watervallen er eigenlijk wel zijn. Dat aantal ligt tussen 180 en 300! Afhankelijk van de waterstand in de Río Iguazú. Alles bij elkaar opgeteld zijn de watervallen niet minder dan 2,7 kilometer breed. Waarbij ongeveer over een afstand van 900 meter geen water vloeit. Daar liggen eilandjes, basaltblokken, waar het water rond

Een panoramisch zicht met rechts de Garganta del Diablo

stroomt. De grootste hoogte waarop het water brullend en razend naar beneden stort is 72 meter. Het bekendste en meest spectaculaire deel van de watervallen is de zogenaamde „Garganta del Diablo“. De Keel van de Duivel. Het belangrijkste watergordijn ter wereld, zoals iemand het noemde. Hier stort de Iguazú zich met ongekend geweld naar beneden zodat er constant een mist hangt die onmiddellijk neerslaat op brillen en cameralenzen. Het is een wolk van wel 30 meter dik en tot 150 meter hoog. Van bovenaf is de bodem van de Garganta nooit te zien. Zelfs niet wanneer er weinig water in de rivier staat. Zoals de gids me verzekerde. Het lawaai is oorverdovend en staande op het plateau waar je het dichtst bij de bovenkant van de Garganta kan komen, lijkt het alsof je elk moment kan meegezogen worden naar het hol van Mboi. De loopbruggen schijnen voortdurend te

Vlinders zijn hier in alle denkbare kleuren en formaten. Ze komen gewoon op je vingers zitten!

Een „catfish“. Een soort die zich ophoudt in het wat kal-
mere water.

trillen door het geweld waarmee het water zich naar de halfronde muil van de Garganta spoedt. 150 meter breed is die muil. De regenboog die tussen de twee geliefden gespannen wordt is hier dikwijls te zien. Maar zelfs zonder de regenboog is het hier een feest van kleuren. Er is het groen van het subtropische regenwoud, het blauw van de lucht en de kleur van het water. Dat laatste kan veranderen. Toen wij er waren was het water bij de rand van de Garganta groen maar soms is het nadrukkelijk rood gekleurd. Naargelang wat er onderweg wordt meegesleurd. Er zijn ook de talloze vlinders. Meer kleurrijke juweeltjes kan je nauwelijks verzinnen en ze landen zomaar op je om er een tijdje te blijven zitten. Er is er eentje dat constant zijn huisnummer meedraagt. 88 staat er duidelijk op de vleugeltjes te lezen. Boven de watervallen circuleren voortdurend vogels die uitsluitend daar bij elkaar komen. Het zijn *roetgierzwaluwen*, de *vencejo de cascada*. Ze zijn toegerust met een zeer scherp gezichtsvermogen dat hun in staat stelt doorheen de mistlaag te kijken om hun nesten in de rotsen te kunnen onderscheiden. Daar waar het water wat rustiger is zitten aalscholvers of schildpadden zich te zonnen op de rotsen. Of een kaaïman ligt daar lui te wezen totdat de honger hem tot actie dwingt. In het water

zwemmen grote zwarte vissen: „catfish“, zei de gids.

Recht boven de Garganta del Diablo ligt de grens tussen Argentinië en Brazilië. Wel is het zo dat het water van Argentinië wegstroomt zodat aan de Braziliaanse kant het uitzicht het meest compleet is.

De Brazilianen vertellen nog steeds trots het verhaal over het bezoek van Eleanor Roosevelt, de echtgenote van de Amerikaanse president Franklin Delano Roosevelt. Ze was zo onder de indruk van de schoonheid en het geweld van de watervallen in Iguazú dat zich liet ontvallen: „*Poor Niagara!*“ De watervallen van Iguazú zijn inderdaad groter dan de Niagara. De gids verzekerde me dat hem reeds herhaaldelijk werd gezegd door mensen die het konden weten dat Iguazu nog het best te vergelijken is met de Victoriawatervallen in Afrika. Wel is het zo dat de Victoriawatervallen bij hoogwater geen eilandjes hebben waardoor ze de grootste aaneengesloten waterval ter wereld zijn.

Ergens bij het begin van het natuurpark staat een groot bord waarop de vergelijking wordt gemaakt tussen de belangrijkste watervallen ter wereld. Al naargelang het criterium dat gehanteerd wordt, verschilt de rangschikking. Wel is het zo dat de Victoriawatervallen die van Iguazú het nakijken geven waar het gaat om het volume water dat er per tijdseenheid naar beneden stort. In Afrika is dat 9,1 miljoen liter per... wat dacht je? Per minuut? Per uur? Nee hoor: **per seconde!** Je verstand staat er toch bij stil dat zoiets überhaupt bestaat? De watervallen van Iguazú halen doorgaans „slechts“ 6,5 miljoen liter per seconde. Maar omdat het peil van de rivieren erg kan fluctueren is er ook al eens een debiet opgetekend dat voor beide watervallen nagenoeg gelijk was. Meer dan 12 miljoen liter per seconde! De

NOMBRE	RIO	PAIS	ALTURA (M)	CAUDAL (M ³ /Seg)
KAIETEUR	POTARO	GUYANA	226	660
VICTORIA	ZAMBELE	ZAMBIA ZIMBAWE	61	1.100
PAULO FONSO	SAU FRANCISCO	BRASIL	80	2.800
GRAND LABRADOR		CANADA	75	1.000
IGUAZU	IGUAZU	ARGENTINA/BRASIL	72	1.750
NIAGARA	NIAGARA	EE.UU./CANADA	51	7.000
SETE QUEDAS	PARANA	BRASIL/PARAGUAY	40	13.300 (Sum)
KHON	MEKONG	INDOCHINA	21	11.600
URUBU-PUNG	PARANA	BRASIL	2	2.750

Het bord waarop de grootste watervallen ter wereld met elkaar vergeleken worden.

Niagara wint het wat regelmaat betreft, daar is de massa water praktisch constant. De gids zei dat het kwam doordat de Niagara zijn water krijgt uit meren die als gigantische spaarvijvers dienst doen.

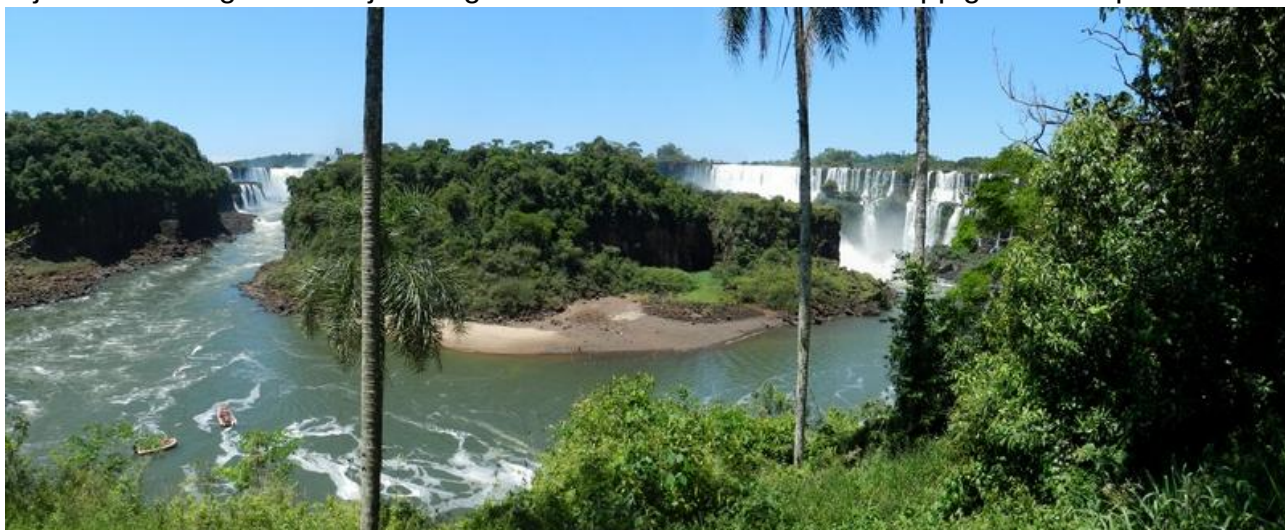
Hoe je het ook beschrijft, welke cijfers je ook aansleept, het geeft allemaal slechts een mager beeld van de werkelijkheid. De oerkracht, de grandeur, de woeste schoonheid, de manier waarop alle zintuigen tegelijk overvoerd worden... het laat zich nauwelijks in woorden vatten. Het is... Iguazú.

Er is natuurlijk meer dan enkel de Garganta del Diablo. Al is die dan het meest spectaculair. Maar de talrijke andere watervallen zijn ook beslist indrukwekkend. Een groot

voordeel dat al deze watervallen hebben, is dat ze zo goed bereikbaar zijn. Je kan er tot vlakbij komen. Daar heeft men door de aanleg van paden en loopbruggen wel voor gezorgd. Er is een *Circuito Superior* of het *Sendero Peatonal Superior*, een wandelpad dat, logischerwijze, naar het bovenste deel van de watervallen leidt. Ongeveer 650 meter lang met een panoramisch zicht op de watervallen en de Río Iguazú. Met zes „miradores“, plateaus waar je kan halt houden om van de aanblik ten volle te genieten. Indien er niet al te veel volk is. Zo niet wordt het dringen en voortschuifelen. Wel is er voor gezorgd dat het „verkeer“ dat heengaat en dat wat terugkomt zoveel mogelijk gescheiden wordt. Hetgeen tamelijk georganiseerd verloopt. Iets waar men aan de Braziliaanse kant duchtig met de pet heeft naar gegooit.

Er is een *Circuito Inferior* of *Sendero Peatonal Inferior*. Een wandelpad, gedeeltelijk over loopbruggen. Wanneer je dit pad volgt loop je een stukje door de wildernis en kom je aan de *Salto Alvar Núñez*. Deze waterval is genoemd naar de eerste Europeaan die deze verzameling natuurwonderen mocht aanschouwen: *Don Alvar Núñez Cabeza de Vaca*. Toen hij hier in 1541 voorbij kwam zal hij wel ongeveer achterover gevallen zijn van verwondering. Enkele jaren later begon echter de kolonisatie, *de conquista*, van Zuid-Amerika. Vanaf dan had men veel meer aandacht voor het goud dat er te rapen viel dan voor natuurfenomenen. De watervallen raakten vergeten. Indien mijn informatie klopt, was het pas aan het einde van de 19^e eeuw dat ze werden herontdekt. Een haast onvindbare bronzen plaat herinnert nu nog aan de eerste blanke die de *Cataratas* mocht aanschouwen.

Tijdens de morgenuren zijn hier gierzwaluwen te zien die zich koppig vastklampen aan de

Een panoramisch zicht met in het midden het Isla San Martín

rotsen en die geen aanstalten maken om te gaan vliegen.

Op het belangrijkste uitkijkpunt, de *Mirador Principal*, moeten drie bijzondere bomen te zien zijn. Indien ik het Spaans goed begrepen heb moeten dat „*penseelpalmen*“ zijn. Een soort waarover ik verder niets terugvind. Behalve dat is de *Mirador Principal* ook een uitgelezen punt om het *Isla San Martín* te bekijken. Eigenlijk is het een schiereiland, een zandstrandje tussen de watervallen. Het is alleen maar per boot te bereiken en er is een gratis pontje. De mirador biedt ook een goed overzicht van de hele Garganta del Diablo.

Wat verder bruisen de *Salto Dos Hermanas*. Het placht wel de meest bekende van de cascades te zijn. Het zijn twee evenwijdige watervallen, zusterlijk naast elkaar. Gedurende vele jaren de uitverkoren plaats van bewoners van de streek en van de toeristen. Om er een (stort)bad te nemen. Dat is nu niet meer toegelaten omdat ook deze cascades uiteraard in het natuurpark zijn opgenomen en baden in zulk een beschermde omgeving is zonder meer verboden.

Een ander pad is de *Sendero Peatonal Superior*. Dit pad loopt tussen belangrijke watervallen door. Zoals de Bossetti, Ramirez y Chico en de mirador van de Garganta.

Vanaf de mirador boven de *Salto Bossetti* zijn bomen te zien die enkel hier willen groeien. Ze heten „*cupay*“ en ik vond er geen naam voor in een andere taal.

Met een speedboot op weg naar de watervallen

De mirador aan het einde van de loopbrug geeft goed het majestatische van de omgeving weer. Vroeger liep deze loopbrug verder door maar de natuur heeft ook hier zich weer eens meester getoond van de mens. Door de uitzonderlijk hoge waterstand in 1983 en het daarmee gepaard gaande toegenomen geweld van de stroming in de rivier, werd een deel van de passerela weggeslagen en meegesleurd.

Wie een hang heeft naar het avontuur kan met een speedboot mee die tot praktisch onder de Garganta vaart. Een nat pak is daarbij uiteraard gegarandeerd. Het is echt wel een avontuurlijke onderneming want

ooit is het al gebeurd dat een boot omsloeg en dan was dat natte pak nog heel wat natter. In het bericht dat ik erover vond was zelfs sprake van twee doden!

Een wandeling in het park

De watervallen van Iguazú zijn de kern van een veel groter gebied. Ze liggen omringd door de subtropische jungle van het *Parque Nacional de Iguazú*. Over de rivier ligt het Braziliaanse stuk van het park dat daar toepasselijk *Parque Nacional do Iguazu* heet.

Het Argentijnse deel werd opgericht in 1935. Het park is 49 000 hectare groot, met daar omheen een buffer van 6 000 hectare.

Brazilië was een jaar later maar ze maakten het goed door een beschermde gebied af te bakenen van maar liefst 170 000 hectare groot.

Dat zijn de nuchtere cijfers. Ondertussen lijkt het er wel op dat de Argentijnen de zaken serieuzer aanpakken dan de Brazilianen wat de bescherming van één en ander betreft. De algemene indruk is dat er in het Argentijnse deel, bijvoorbeeld, meer dieren te zien zijn.

Terwijl wetenschappers opmerken dat de inbreuken die op het bos gepleegd worden, veel beperkter zijn in Argentinië. Een verdere aanwijzing van dit vermoeden is dat het gebied sinds 1984 op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO staat maar dat dit gegeven slechts van toepassing is op de Argentijnse kant. De Braziliaanse zijde wordt niet meegerekend.

De reden is simpel, Argentinië had de UNESCO verzocht het gebied op te nemen in de lijst en Brazilië niet. De basis van het besluit vormt dan ook het nationale park in Argentinië. Door deze constructie wordt het omliggende regenwoud in Argentinië eveneens tot het

Werelderfgoed gerekend.

Nochtans kwam de eerste aanzet om een nationaal park te scheppen van Brazilië. Ze waren er vroeg bij. Reeds in 1876, vier jaar na het eerste nationaal park ter wereld: Yellowstone. De doelstellingen waren nobel en ambitieus want het was de bedoeling wat aanwezig was voor de komende generaties te bewaren zoals „*God het geschapen had*“. Dat veronderstelde alle maatregelen voor „*het behouden van het mooie tot het sublieme, van het pittoreske tot het verbazingwekkende evenals het in stand houden van de ongeëvenaarde flora*“. Het kan verkeren...

Met El Tren de la Selva naar de watervallen aan de Argentijnse kant.

Het kan verkeren...

Je kan in geen van beide parken zomaar met je eigen voertuig binnenrijden. Dat zou immers nog niet weinig chaos, vervuiling en verstoring teweegbrengen. Daarom gebeurt het transport van de bezoekers aan de Argentijnse kant met een treintje, de Rainforest Ecological Train (Tren de la Selva). Het ziet er een beetje uit als wat in Disneyland gebruikt wordt.

Het Braziliaanse transportsysteem streeft er naar om zoveel mogelijk bezoekers te verplaatsen terwijl de impact op het milieu zo

klein mogelijk is. Daartoe worden de passagiers gestapeld. De voertuigen die heen en weer pendelen tussen het vertrekpunt en het eigenlijke park zijn immers dubbeldekkbussen waarin 72 passagiers kunnen plaats nemen. De motoren en het brandstofsysteem van de bussen is in overeenstemming met nationale en internationale normen tot beperking van de uitstoot en het maken van lawaai. Ik zal het maar voor waar aannemen maar doordat er zo afschuwelijk veel volk was toen wij er waren, moesten we lang wachten en daarbij had ik niet de indruk dat de walmen die de bussen uitstootten bijzonder milieuvriendelijk waren. De toegang tot de beide parken is niet gratis. In tegendeel, het is zelfs zo dat vreemdelingen aan de Braziliaanse kant twee keer zoveel betalen als de inwoners van Brazilië. Aan de Argentijnse kant maakt men het nog bonter. Daar betaalt de buitenlandse toerist drie keer zoveel als een Argentijns resident.

Plantjes en beestjes

De omgeving waar nu het park ligt werd vanaf ongeveer 10 000 jaar geleden bewoond door de jagers-verzamelaars van de Eldoradense cultuur. Zij werden later verdrongen door de Guarani die nieuwe landbouwtechnologie hadden ontwikkeld die aan de voorgaande superieur was. In de zestiende eeuw werden de Guarani nagenoeg uitgeroeid door de Spaanse en Portugese conquistadores. Desalniettemin leeft hun taal nog steeds en ze wordt dus nog steeds gebruikt.

Een coati die daar ergens wat aan het rond-scharrelen was.

Het park ligt in de ecoregio *Alto Paraná Atlantisch Woud*.

De jungle herbergt verschillende soorten die bedreigd worden. Wat daar niet zeldzaam is, zijn de *coatis*. Het zijn beesten met een lange snuit en ringetjes rond hun staart. We waren ervoor gewaarschuwd. Ze zien er namelijk tamelijk aaibaar uit maar ze zijn het geenszins. Bovendien zijn het bedelaars en, wanneer ze hun zin niet krijgen, ook rovers. Het zit gewoon in hun natuurlijke levenswijze. Met hun snuit graven ze in de grond op zoek naar voedsel en met hun klauwen scheuren ze zaken open met hetzelfde doel. Dus de toeristen die eventueel beladen met eetbare dingen

Vele mooie en vreemde bloemen zijn hier ook te vinden

voorbijkomen zijn een gemakkelijke prooi voor beroving. Ze schuwen het niet om tassen en rugzakken open te scheuren wanneer zich daarin iets eetbaar bevindt. Het schijnen soms hele groepen te zijn. Wij zagen slechts enkele individuele exemplaren en die maakten absoluut geen aanstalten om wie dan ook aan te vallen.

De vegetatie is vooral typisch voor een subtropisch regenwoud. Wat vrij normaal is gezien de ligging van het park ten opzichte van de evenaar. Wel is het zo dat er minder biodiversiteit bestaat dan in oerwouden van, bijvoorbeeld, Brazilië en Paraguay. Toch zijn er zowat 2 000 afzonderlijke planten

geïdentificeerd. Vooral rond de watervallen is de plantengroei uitbundig. Wat uiteraard te wijten is aan de steeds aanwezige watermist die daar hangt.

De site is vooral zeer rijk aan allerlei vogelsoorten. Het is zelfs zo dat bijna de helft van alle vogelsoorten die in Argentinië voorkomen, hier te vinden is. Van de avifauna hebben we de toekan even gehoord maar we hebben er geen gezien. Om een kans te maken om deze rare vogel met de onmogelijk grote bek waar te nemen, moet je volgens Enrique, onze gids, daar 's morgens vroeg zijn of wanneer het regent. Ons bezoek voldeed aan geen van beide voorwaarden.

Grenzeloos veel grenzen

Waar de Río Iguazú samenvloeit met de Río Paraná komen ook drie landen samen. Aan de ene oever van de Iguazú is het Argentinië, aan de andere kant Brazilië. En wanneer je vanuit Argentinië over de Paraná kijkt, dan zie je Paraguay. Het is een gegeven dat toeristen aantrekt. Een feit waarvan duchtig gebruik wordt gemaakt. Als het al geen misbruik is.

Jongens die in een rondje liepen en meisjes die wat zongen. Het was de bedoeling dat we geloofden dat dit een ritueel was, eigen aan het Indianenvolk. Een beschamende vertoning en een toeristenval.

Zoals we zelf ondervonden.

We hadden ons ingeschreven voor een tocht met een catamaran om uitgebreid kennis te maken met de omgeving. Dachten we. Het bleek echter dat de commentaar aan boord zowel in het Spaans als in het slechte Engels niet te verstaan was. Tot zover dus de duiding die er eventueel te rapen zou zijn. Het uiterste punt tot waar de catamaran voer en even aanlegde, was een zandstrandje waar een groepje kinderen stond te wachten. Die „inboorlingen“ gingen de naïeve toeristen eens een staaltje geven van hun cultuur. Het werd een beschamende vertoning waarbij een deel van de kinderen, de jongens, in een kringetje liepen terwijl er een paar met maracas ofte sambaballen rammelden. Om het geheel

wat kleur te geven begonnen de meisjes ook nog wat te zingen.

Op de terugweg schoot een lokale „entertainer“ uit de sloffen om ons te vergasten op veel te veel lawaai en een bloemlezing uit de internationale populaire liederenschat. Waarbij enkel de Vogeltjesdans ontbrak. Een duidelijke leemte in 's mans cultuur.

Een goede raad: mocht je ooit nabij het drielandenpunt naar de rivier staan kijken, laat je dan niet verleiden om te veel geld uit te geven aan deze toeristenval. Het is boerenbedrog.

Dit is nog steeds Argentinië

Hier is het Brazilië

We brachten ook een bezoek aan de Braziliaanse kant van de watervallen. Vanuit het Argentijnse *Puerto de Iguazú* is het Braziliaanse *Foz do Iguaçu* te bereiken door de brug over de Río Iguazú over te steken. Dat is de *Tancredo Neves brug*. Ze wordt ook de *Broederschapbrug* genoemd. De vangrails van de brug geven aan in welk land men zich

bevindt. Aan de Argentijnse kant zijn ze blauw en wit, aan de Braziliaanse is dat groen en geel. Precies midden boven de rivier is de scheiding en dus ook de grens tussen beide landen.

De constructie van de brug begon in 1982 en ze werd officieel ingewijd in 1985. Ze is genoemd naar de Braziliaanse politicus Tancredo Neves.

De brug is 489 meter lang, 16,5 meter breed en op het hoogste punt steekt ze 70 meter boven de rivier uit.

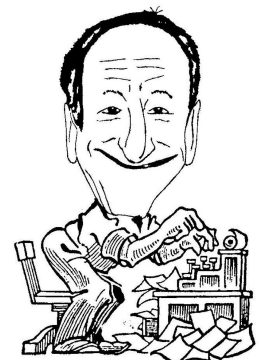
Hier de grens oversteken is iets ingewikkelder dan van België naar Nederland reizen. Het veronderstelt een boel papierwerk, gestamp met stempels, controle van de paspoorten en... wachten.

Wachten was ook wat ons aanvankelijk te doen stond om in het park te raken. De volkstoe-loop was enorm. Het maakte wel dat het soms bijzonder moeilijk was om op de loopbruggen vooruit te raken. Op de miradores was het zo mogelijk nog erger. Daar klonterde de massa nog meer samen om van het uitzicht te genieten of foto's van zichzelf en anderen te maken met het brullende water op de achtergrond. Als aandenken, voor thuis.

„Thuis“ was ook waar we stilaan begonnen aan te denken op dit punt van de reis. Toch spijtig dat de tranen van de mooie Calafate nog niet rijp waren want ervan eten betekende... terugkeren... Quizás.

Daar was het te doen

© 2012
Michel Christiaens